

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 6C/198/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4613204283
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ľuboš Chrenko
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2014:4613204283.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudcom Ľubošom Chrenkom v právnej veci navrhovateľa: R. J., nar. X.XX.XXXX, bytom P., T. XXXX, proti odporcom: v 1/rade O. X., nar. XX.X.XXXX, v 2/rade T. X., nar. X.X.XXXX, obaja bytom T. L. E. XXX, zastúpení JUDr. Jozefom Dudzíkom, advokátom so sídlom v Topoľčanoch, Škultétyho 1597/7, o vrátenie daru, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcom v 1/ a 2/ rade náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vrátenia daru, ktorým je byt č. 27,

na 1. poschodí, vchod C v bytovom dome v P., na ul. T. Č.. XXXX, na parc. č. XXXX, č. XXXX, č. XXXX, č. XXXX a podiel na spoločných častiach a zariadeniach domu 222/10000-ín od obdarovaných odporcov v 1/ a 2/rade z dôvodu, že obdarovaní sa správajú k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušujú dobre mravy a to opakovane. Darovacou zmluvou a dohodou o zriadení vecného bremena spolu so svojou manželkou E. J. darovali odporcom v 1/ a 2/rade predmetný byt a obdarovaní v článku IV. darovacej zmluvy sa zaviazali, že ich ako darcov doopatrujú, že sa o nich postarajú v starobe a chorobe. Súčasne sa dohodli na zriadení vecného bremena spočívajúceho v bezplatnom doživotnom užívaní darovanej nehnuteľnosti. Obdarovaní svoj záväzok porušili tým, že sústavne vyžadujú od nich ako darcov peniaze, ktoré im aj spočiatku dávali, a okrem toho vyžadovali ďalšie finančné príspevky. V súčasnosti zo strany obdarovaných úplne sú porušené dobré mravy z dôvodu, že napriek tomu, že v darovanom byte majú doživotné právo užívania, tento chcú odporcovia v 1/ a 2/rade prenajať. Slovné navrhovateľa ako darcu napádajú, za darovanú nehnuteľnosť riadne neplatia, a dlžia správcovi peniaze.

Odporcovia v 1/ a 2/rade listom právneho zástupcu zaslali vo veci písomné vyjadrenie, v ktorom uviedli, že stanovisko manželky navrhovateľa je úplne opačné a táto nesúhlasí s tým, aby bol takýto návrh podávaný. Potvrdili, že darovacou zmluvou uzavretou medzi navrhovateľom, jeho manželkou a nimi dňa 15.7.2008 im boli darované do podielového spoluvlastníctva nehnuteľnosti uvedené v zmluve, každému v podiele jedna polovica, spolu s podielom na spoločných priestoroch a spoločných zariadeniach bytového domu. Príbuzenský vzťah medzi navrhovateľom a nimi nie je žiadny. Existujú vzdialenejšie duchovné väzby, keďže manželka navrhovateľa je krstnou matkou matky odporcu v 1/rade. K uzavretiu darovacej zmluvy došlo tak, že navrhovateľa nemali vlastné deti, obľúbili si, nielen matku odporcu v 1/ rade, následne i odporcu v 1/rade a v konečnom dôsledku i jeho manželku. Darovacia zmluva mala byť výrazom týchto vzťahov navrhovateľa a jeho manželky k matke odporcu a nakoniec i k odporcom. Celých 20 rokov sa starali o navrhovateľa a jeho manželku, či už spoločne alebo iba odporca v 1/rade. Všetky

podmienky darovacej zmluvy, ktoré sú aj súčasťou povinností vyplývajúcich z vecného bremena, si stále plnia a neexistuje žiaden reálny dôkaz ani dôvod, pre ktorý by bolo potrebné meniť súčasný stav vrátením daru. Ďalej poukázali nato, že manželka navrhovateľa je vážne chorá, po mozgovej cievnnej príhode a to od mesiaca marec 2012, je ležiaci a nechodiaci pacient, ktorá potrebuje 24-hodinovú opateru inou osobou. Túto opateru jej zabezpečujú, najmä odporkyňa v 2/rade, keďže odporca v 1/rade je pracovnej vyťaženej, mimo územia republiky. Z tohto dôvodu je od marca 2012 manželka navrhovateľa trvale umiestnená v dome odporcov, kde jej je táto starostlivosť poskytovaná a v byte, ktorý je predmetom tohto konania už viac ako rok býva len samotný navrhovateľ. Ďalej odporcovia vo vyjadrení uviedli, že od navrhovateľa a jeho manželky nikdy nepýtali peniaze. Pokiaľ im nejaké dali, boli to nízke čiastky a neboli za účelom investície od nehnuteľností. S navrhovateľom mali veľmi dobrý vzťah, až neskôr videli zmenu na jeho správaní, že bol mlčky, zamyslený, bolo to už v období po mozgovej príhode manželky navrhovateľa, v marci 2012, keď oboch, teda navrhovateľa i jeho manželku zobrali k sebe. Približne po mesiaci navrhovateľ to nevydržal a jednoducho od nich odišiel. Chápali to tak, že si navrhovateľ nevedel zvyknúť na nové bydlisko. Po celý čas mali obaja zabezpečenú 100 %-tnú opateru, ktorá je dodnes manželke navrhovateľa poskytovaná na vysokej úrovni. Pokiaľ ide o platenie nájomného, od samého začiatku bola dohoda medzi nimi taká, že pokiaľ bude navrhovateľ s manželkou v byte bývať, budú si nájomné logicky platiť z vlastných príjmov. Dlh na nájomnom však začali splácať, ktorý ku dňu vyjadrenia bol uhradený.

Pôvodne navrhovateľ v návrhu uviedol ako navrhovateľku svoju manželku E. J., avšak návrh podpísal iba sám. Jeho manželka sa k návrhu nepripojila. Návrh nepodpísala napriek tomu, že bola vyzvaná, či sa k nemu pripája a či odstraňuje nedostatok návrhu, ktorým bola absencia jej podpisu. Táto vada odstránená nebola, preto súd uznesením zo dňa 3.2.2014 č. k. 6C/198/2013 - 42 podanie, ktoré sa malo týkať manželky navrhovateľa odmietol.

Navrhovateľ vo svojej výpovedi uviedol, že keď bývali spolu v byte s manželkou, táto mala porážku a začala k nim chodiť odporkyňa v 2/rade. Pýtala od nich peniaze na auto, dali im 300.000,-Sk (9.958,18 eura). K tomu došlo potom, ako im darovacou zmluvou zo dňa 15.7.2008 darovali predmetný byt. Peniaze im dali na auto, aby ich odporcovia mohli opatrovať. Keď býval u odporcov, títo sa zle k nemu správali, hladoval u nich. Odporkyňa vôbec nevedela variť. Starostlivosť zo strany odporkyne bola od marca do augusta 2012. V marci 2012 šli spolu s manželkou bývať k odporcom, ktorí ich k tomu prehovárali. Neskôr sa s manželkou dohodli, že odídu naspäť do ich bytu a že on odíde skôr a nájde opatrovateľku. Manželka však od odporcov neodišla, keďže je tam spokojná. Od odporcov odišiel 3.8.2012. Od odporcov chce, aby mu vrátili byt, manželku. Pokiaľ ide o starostlivosť o ňu, sám má opatrovateľku, ktorá by sa starala aj o manželku. Ďalej vo svojej výpovedi uviedol, že odporcovia sa o nich nestarali. Napr. chodili na futbal, alebo boli v Uhrovci. Tiež sa stalo, že išli na Skýcov, keď tadiaľ išli preteky okolo Slovenska. Každú sobotu a nedeľu sa chodili bicyklovať a preč boli asi dve - tri hodiny. Potvrdil, že v dome bývala tiež i matka odporcu v 1/rade a keď odporcovia odišli, tak sa mala o nich starať.

Odporca v 1/rade vo svojej výpovedi uviedol, že s odporkyňou v 2/rade od navrhovateľa a jeho manželky byt nechceli. Sám navrhovateľ prišiel s tým, že zabezpečí prepis. Navrhovateľ a jeho manželka sú krstní rodičia jeho matky. Takže ich navštevoval už od malička. Chodieval k nim dosť často, pretože oni nemali deti, tiež chodieval odporca s manželkou k nim. Stalo sa, že prišli sami, že ak by sa niečo stalo, aby ich doopatrovali a preto na nich prepíšu byt. Po uzavretí darovacej zmluvy ostal navrhovateľ s manželkou bývať v predmetnom byte a prehlásili, že si budú platiť platby za bývanie, pretože vedeli, že majú s odporkyňou v 2/rade hypotéku. Vzťahy s navrhovateľom a jeho manželkou boli dobré. Stalo sa, že dňa 19.3.2012 mala manželka navrhovateľa porážku, bola v nemocnici asi dva týždne a potom odporkyňa v 2/rade ukončila zamestnanie, aby sa mohla o manželku navrhovateľa starať a túto starostlivosť vykonáva doteraz. Najskôr bola starostlivosť zo strany odporkyne v 2/rade taká, že každý deň ráno prišla do Topoľčian do bytu navrhovateľa a jeho manželky a odchádzala o 16.30 hod. autobusom. Takto to bolo denne a tiež cez soboty a nedele a počas sviatkov. Stávalo sa, že manželka navrhovateľa padala z postele, vtedy musel navrhovateľ na pomoc volať susedov. Bolo potrebné manželku navrhovateľa dvíhať z postele, preto im navrhli, aby išli bývať k nim, aby neboli obťažovaní susedia tým, že museli pomáhať pri zdvíhaní manželky navrhovateľa. Manželke navrhovateľa kvôli tomu u nich upravili posteľ a asi od mája 2012 prišiel k nim navrhovateľ s manželkou bývať. Navrhovateľ bol natešený, stále s nimi dobre vychádzali. Navrhovateľ povedal, že bude dávať mesačne 250 eur odporkyňu v 2/rade zato, že ich bude

opatrovateľ. Potom priznali odporčkyni v 2/rade opatrovateľský príspevok na manželku navrhovateľa 82 eur mesačne. Navrhovateľ prišiel s tým, že odporčkyni bude dávať menej a odpočítal z toho opatrovateľský príspevok. Poprel, žeby navrhovateľ bol niekedy u nich hladný. Práve naopak chválil, že odporčkynia mu dáva veľké porcie, stávalo sa, že si pýtal dupľu. Neskôr navrhovateľ prišiel s tým, že chce odísť. Celý čas čo býval u nich sedel pri televízory. Mal pri sebe plechovú kysničku, kde mal všetky svoje osobné veci, ale asi si nevedel zvyknúť. Nechcel chodiť ani von, i keď ho volali. Celý čas sedel pri svojej kysničke. Sťažoval sa, že nemôže chodiť. Keď odchádzal od nich volal so sebou i manželku, ale ona s ním nechcela odísť. Po jeho odchode manželka navrhovateľa ostala u nich bývať a býva u nich doposiaľ, o ktorú sa stará odporčkynia v 2/rade. Potvrdil, že navrhovateľ s manželkou im dali 300.000,-Sk (9.958,18 eura) na auto, keďže navrhovateľ vedel, že si chcú kúpiť ojazdené auto a povedal im, aby si kúpili nové. Potvrdil, že vznikol dlh za bývanie v predmetnom byte, ktorý vyrovnali a platia všetky platby spolu s odporčkynou v 2/rade.

Odporčkynia v 2/rade vo svojej výpovedi uviedla, že vzťahy medzi navrhovateľom a s jeho manželkou boli dobré. Týchto navštevovala, starala sa o nich. Potom ako manželka navrhovateľa mala mozgovú príhodu, rozhodla sa ukončiť zamestnanie ihneď, aby sa mohla o ňu starať. Pretože opatrovateľský príspevok sa vybavoval niekoľko mesiacov a ona bola bez zamestnania, bez peňazí, pričom s odporcom v 1/rade splácali hypotekárny úver, povedala navrhovateľovi, aby prispieval sumou 250 alebo 200 eur. Zhodli sa na 200 eurách. Začala si vybavovať opatrovateľský príspevok aj na navrhovateľa, ale priznali jej iba na manželku navrhovateľa 82 eur. Ako jej to bolo priznané navrhovateľ začal vykrikovať, že jej dá o to menej. Ďalej uviedla, že keď navrhovateľ s manželkou išli k ním bývať sám to uvítal, bolo to preto, že manželka navrhovateľa požadovala sústavnú opateru. Nikdy neuvažovali nad tým, žeby ju dali do domova dôchodcov. Mysleli si, že bude lepšie navrhovateľovi i jeho manželke, keď budú bývať u nich v rodinnom dome, že sa budú môcť aj poprechádzať, ale navrhovateľ stále sedel pri svojej truhličke, čo mal pri televízory. K stravovaniu uviedla, že navrhovateľ jej povedal, že varí ako na hoteli, a aby mu toľko nenakladala. Starali sa o navrhovateľa, chodievali s ním k lekárovi každý týždeň. Pokiaľ boli medzi nimi a navrhovateľom nezhody bolo to preto, že chcel mať stále pravdu. Stalo sa, že sa pohádali a rozhodol sa od nich odísť. Bolo to kvôli peniazom, keď jej bol priznaný opatrovateľský príspevok. Navrhovateľovi nebránili v tom, aby k ním prišiel, ktorý po svojom odchode prišiel ešte po svoju truhličku, kde mal svoje veci a druhýkrát volal svoju manželku. Keď odmietla s ním ísť, viac o ňu neprejavil záujem.

Svedkynia C. X. uviedla, že je v príbuzenskom vzťahu k účastníkom. Odporca v 1/rade je jej synom, navrhovateľ jej ujom. Spolu s odporcami žijú v jednom dome. Ona spolu so svojím manželom žijú na prízemí a odporcovia v 1/ a 2/rade bývajú na poschodí. V apríli boli tomu tri roky, čo navrhovateľ s manželkou prišli k ním bývať. Predtým chodili k ním na návštevy a povedal najskôr jej aj jej manželovi, že keď ich doopatrujú, všetko im podpíše. Najviac na tom trval navrhovateľ. Začali k nim chodiť častejšie, takmer každý druhý deň. Neskôr sa stalo, že sa navrhovateľ prestal s ňou rozprávať a o to viac začali chodiť k odporčkyni, ktorá vtedy bývala ešte na inom mieste, ako je to v súčasnosti. Keď manželka navrhovateľa mala príhodu, začala jej pomáhať odporčkynia v 2/rade. Sám navrhovateľ navrhol, žeby šli bývať k odporcom, aby za tým účelom odporca v 1/rade prerobil garáž. Asi pred 3-mi rokmi sa presťahovali do domu. Navrhovateľ s manželkou bývali na prízemí, pretože jeho manželka kvôli zdravotnému stavu by hore nemohla bývať a odporčkynia v 2/rade sa odvtedy o nich starala. Riadne im varila a to až tak, že keď navrhovateľ jedol tak nemohla byť ani v kuchyni, pretože všetko okolo neho bolo mastné. Podľa nej odporčkynia pre nich riadne varila a navrhovateľ sa jej nikdy nestážoval, žeby bol hladný. Podľa nej odporcovia v 1/ a 2/rade s navrhovateľom a jeho manželkou vychádzali dobre, i keď občas dochádzalo ku konfliktom s navrhovateľom, čo bolo preto, že keď išli von s manželkou navrhovateľa, ktorá bola na vozíčku a volali aj jeho, on nechcel ísť. Stále mal pri sebe kysničku, v ktorej mal svoje veci. Keď odišli tak si ju odomkol a pozeral si, či mu z nej nič nezobrali. Potom ako navrhovateľ odišiel z domu, ostala v ňom bývať manželka navrhovateľa, ktorá žije spolu s nimi a stará sa o ňu odporčkynia v 2/rade. K veci ďalej uviedla, že pokiaľ odporčkynia v 2/rade odišla, tak ona ostala doma so svojím manželom a o navrhovateľa a jeho manželku bolo riadne postarané.

Manželka navrhovateľa E. J. ako svedkynia vo svojej výpovedi v mieste svojho bydliska, k čomu súd pristúpil z dôvodu jej zdravotného stavu uviedla, že už je to rok a pol, čo ju manžel, teda navrhovateľ nebol pozrieť. Nepýtal sa, či jej chýbajú lieky. Správa sa, akoby ju nepoznal. Poukázala nato, že ju okradol, zablokoval jej účet v banke. Ďalej uviedla, že nie je pravdou, žeby odporcovia od nej žiadali

peniaze. Zobrali si pôžičku, aby mali kde spolu bývať a aby sa mohli o ňu starať. Túto starostlivosť o ňu vykonávajú riadne, riadne je o ňu postarané, zadovažujú pre ňu lieky. Predtým tam býval i navrhovateľ, ktorý však od odporcov odišiel, nevedela povedať prečo, keďže nepovedal nič a odišiel. Zo začiatku si však s odporcami dobre rozumel. Podľa nej nebolo by spravodlivé, aby odporcovia byť vrátili naspäť. Už by do neho nešla bývať, chce zostať u odporcov. Keď navrhovateľ podával návrh vôbec sa jej nespýtal nato, či sa s tým stotožňuje. Keď odchádzal od odporcov volal ju, ale s ním nešla, pretože u odporcov jej je lepšie.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, svedkyne E. J. S. C. X., oboznámením sa obsahom darovacej zmluvy, dohody o zriadení vecného bremena, listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

Dňa 15.7.2008 uzatvorili navrhovateľ a jeho manželka E. J. ako darcovia s odporcami v 1/ a 2/rade ako obdarovanými darovaciu zmluvu a dohodu o zriadení vecného bremena. Z článku I. vyplýva, že darcovia sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností v kat. ú zemi Topoľčany, bytu č. 27, nachádzajúceho sa na 1. poschodí, vchod C, bytového domu v Topoľčanoch, na ul. T. Č.. XXXX, na parc. č. XXXX, č. XXXX, č. XXXX a podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu 222/10000-ín. Svojej vlastníctvo darcovia mali zapísané na LV č. XXXX BSM v podiele 1/1 a k uvedenému podielu na priestore a spoločných častiach a spoločných zariadeniach 222/10000-ín. Ďalej sú vedení na LV č. XXXX ako bezpodieloví spoluvlastníci parc. č. XXXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 157 m², parc. č. XXXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 157 m², parc. č. XXXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 156 m² v podiele 222/10000-ín. Z článku III. vyplýva, že darcovia darujú nehnuteľnosti bližšie opísané v bode 1/ darovacej zmluvy obdarovaným v 1/ a 2/rade do podielového spoluvlastníctva každému v jednej polovici a obdarovaní ich od nich s vďakou prijímajú a nadobúdajú do podielového spoluvlastníctva každý v podiele jedna polovina. Z článku IV. vyplýva, že účastníci zmluvy a dohody o zriadení vecného bremena sa dohodli na zriadení vecného bremena spočívajúceho v bezplatnom doživotnom bývaní a užívaní predmetných nehnuteľností opísaných v bode 1/ zmluvy v prospech oprávnených z vecného bremena R. J. a E. J.. Ďalej sa obdarovaní zaviazali, že doopatrujú darcov, že sa o nich postarajú v starobe a chorobe. Po uzavretí darovacej zmluvy ostali navrhovateľ s manželkou bývať v byte a s odporcami v 1/ a 2/rade sa vzájomne navštevovali. Vzťahy medzi nimi boli dobré. Dňa 19.3.2012 manželka navrhovateľa mala mozgovú príhodu. Odporkyňa v 2/rade ukončila zamestnanie a začala sa o ňu starať. Pretože manželka navrhovateľa potrebovala sústavnú opateru, odporcovia navrhli navrhovateľovi a jeho manželke, aby šli bývať k nim do rodinného domu, v ktorom odporca žil spolu so svojimi rodičmi. Od marca 2012 začali navrhovateľ s manželkou žiť v uvedenom dome s odporcami, v ktorom žili tiež aj rodičia odporcu v 1/ rade. Ako vyplýva z výpovede navrhovateľa, v rodinnom dome žil do augusta 2012, kedy odtiaľ odišiel sám bez manželky a vrátil sa do predmetného bytu. Dňa 29.4.2013 podal vo veci návrh na vrátenie daru z dôvodu, že odporcovia porušili svoj záväzok vyplývajúci z darovacej zmluvy, porušujú dobré mravy, čo odporcovia vo svojom vyjadrení a vo svojich výpovediach popreli.

Z výpisu LV č. XXXX - čiastočný súd zistil, že odporcovia v 1/ a 2/rade sú podielovými spoluvlastníkmi každý v jednej polovici predmetného bytu č. 27 a podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu 222/10000-ín.

Podľa § 628 ods. 1, 2 OZ, Darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a ten dar alebo sľub prijíma.

Darovacia zmluva musí byť písomná, ak je predmetom daru nehnuteľnosť, a pri hnutelnej veci, ak nedôjde k odovzdaniu a prevzatíu veci pri darovaní.

Podľa § 630 OZ, Darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

Podľa § 3 ods. 1 OZ, Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 145 ods. 2 OZ, Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne.

Z ustanovenia § 630 OZ vyplýva, že darcovi vzniká právo domáhať sa vrátenia daru, ak sa obdarovaní správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy. Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu je veľký nevďak zo strany obdarovaného prejavujúci sa v takom jeho správaní, ktoré možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Ide o porušenie značnej intenzity, alebo o porušenie sústavné, ktoré však v dôsledku svojho trvania, priebehu a pôsobenia na darcu alebo členov jeho rodiny nadobudne povahu hrubého porušenia dobrých mravov. Takýmto kvalifikovaným porušením dobrých mravov je napr. fyzické násilie, hrubé urážky, neposkytnutie potrebnej pomoci. Právo darcu domáhať sa vrátenia daru nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi ani pri menej významnom porušení dobrých mravov zo strany obdarovaného. Vrátenie daru je jednostranným právnym úkonom, ktorého forma nie je stanovená. Ak darca uplatní toto právo právnym vzťah z darovania zanikne okamžikom, kedy dôjde prejav jeho vôle k obdarovanému. Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu nie je akékoľvek nevhodné správanie obdarovaného, alebo len jeho samotná nevďačnosť, ale také správanie, ktoré je možné kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Pri posudzovaní, či určité konkrétne správanie sa obdarovaného možno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov treba vychádzať z princípu vzájomnosti. To znamená, že treba brať do úvahy a hodnotiť aj správanie sa darcu, zistiť, či tento sám sa nespráva voči obdarovanému v rozpore s dobrými mravmi a či práve jeho správanie sa nie je príčinou nevhodného správania sa obdarovaného voči nemu.

Z R/42/1972 vyplýva, že každý z manželov má vlastnícke práva k celej veci a to tak, že práva jedného z manželov sú obmedzené rovnakými právami druhého. Preto aj jeden z manželov, ktorí darovali spoločne vec z majetku tvoriaceho bezpodielové spoluvlastníctvo manželov sa môže samostatne domáhať vrátenia daru z dôvodu uvedeného v ustanovení § 630 OZ (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/255/2007 zo dňa 20.3.2008).

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrhu navrhovateľa nie je možné vyhovieť, keď pri posudzovaní konkrétneho správania sa odporcov bolo potrebné vychádzať z toho, či ide o porušenie dobrých mravov, dosahujúce značnú intenzitu, alebo ide o porušovanie sústavné, ktoré svojím trvaním, priebehom, nadobudlo povahu hrubého porušenia dobrých mravov, čo v danom konaní preukázané nebolo. V danej veci, podľa vyššie uvedených zásad, súd posudzoval správanie sa odporcov v 1/ a 2/rade voči navrhovateľovi, ale i voči jeho manželke. Navrhovateľ vo veci poukazoval nato, že odporcovia sústavne od nich vyžadovali peniaze. Toto tvrdenie však ničím nepreukázal. Bolo preukázané, že poskytli navrhovateľ so svojou manželkou odporcom sumu 300.000,-Sk (9.958,18 eura) na kúpu motorového vozidla, ale ako bolo uvedené odporcami, bolo to vlastne na základe ponuky zo strany samotného navrhovateľa, keď im predtým odporcovia povedali, že si chcú kúpiť ojazdené motorové vozidlo a navrhovateľ im povedal, aby si kúpili nové. K uvedenému došlo v roku 2008. Navrhovateľ vytykal odporcom starostlivosť o neho, o manželku, keď ako uviedol vo svojej výpovedi, keď bývali u odporcov v tom čase hladoval. Toto svoje tvrdenie tiež ničím nepreukázal. V konaní sa k tomu vyjadrovali nielen odporcovia v 1/ a 2/rade, ktorí uvedené tvrdenie popreli a vlastne vyvrátili. Ich stanovisko potvrdila svedkyňa C. X., keď vo svojej výpovedi uviedla, že odporkyňa v 2/rade riadne varila a navrhovateľ sa jej nikdy nestražoval, žeby bol hladný. Súd mal za preukázané, že zo strany odporcov, najmä odporkyne v 2/rade bola poskytovaná riadna starostlivosť o navrhovateľa a hlavne jeho manželku. Najskôr sa účastníci vzájomne navštevovali. Dňa 19.3.2012 utrpela manželka navrhovateľa mozgovú príhodu. Odporkyňa v 2/rade kvôli starostlivosti o manželku navrhovateľa ukončila pracovný pomer. Denne dochádzala do bytu navrhovateľa a jeho manželky, keď prichádzala ráno a odchádzala o 16.30 hod. Pretože zdravotný stav manželky navrhovateľa vyžadoval sústavnú starostlivosť, bolo navrhnuté navrhovateľovi a jeho manželke, aby sa presťahovali do domu k odporcom, čo samotný navrhovateľ vtedy privítal. Odporcovia v 1/ a 2/rade bývali spolu s rodičmi odporcu v 1/rade. Starostlivosť o navrhovateľa, ale i jeho manželku bola riadne zabezpečovaná, čo potvrdila i svedkyňa C. X., keď vo svojej výpovedi uviedla, že odporkyňa v 2/rade pre navrhovateľa riadne varila, nestražoval sa jej nikdy, že je hladný. Poprela, žeby starostlivosť odporcami nebola riadne zabezpečená. Pokiaľ títo na nejaký čas odišli, napr. okúpať sa do Štúrova, kde boli celkom 4-krát, starostlivosť zabezpečovala ona, bývajúca v tom istom rodinnom dome. Za hrubé porušenie dobrých mravov nemožno považovať tvrdenie navrhovateľa, že napriek doživotného práva užívania predmetného bytu odporcovia chceli byť prenajať,

keď k prenajatiu bytu vôbec nedošlo a pokiaľ navrhovateľ spolu s manželkou prestali byť užívať, bolo to po vzájomnej zhode s odporcami a najmä kvôli zabezpečeniu starostlivosti o jeho manželku.

Pri posudzovaní návrhu súd zohľadňoval aj princíp vzájomnosti, keď v konaní bolo preukázané, že pokiaľ navrhovateľ vytykal správanie sa odporcov, napriek uzatvoreniu darovacej zmluvy dňa 15.7.2008 poukazuje na nevhodnosť správania sa až vlastne obdobie, keď spolu s manželkou začali žiť s odporcami v rodinnom dome v T. L. E., teda od marca 2012. Súdu sa javí pravdivé tvrdenie, že navrhovateľ si nezvykol bývať v rodinnom dome spolu s odporcami, s ktorými si predtým dobre rozumel, čo potvrdila aj svedkyňa C. X.. Z dokazovania vyplynulo, že navrhovateľ i keď býval v uvedenom dome s odporcami, naďalej im nedôveroval, čo potvrdzuje i výpoveď svedkyne C. X., keď uviedla, že „keď chodili von s manželkou navrhovateľa volali aj navrhovateľa, ktorý nechcel ísť, stále mal pri sebe kysničku, v ktorej mal svoje veci a keď odišli tak ju odomkol a pozeral si, či z nej niečo nezobrali“.

Vo veci súd ďalej poukazuje nato, že manželka navrhovateľa sa nepripojila k jeho návrhu na vrátenie daru, nestotožnila sa s jeho tvrdeniami. Poukázala nato, že práve navrhovateľ sa o ňu nezaujíma, od jeho odchodu ju nebol pozrieť, nezaujíma sa o to, ako žije. Uviedla, že starostlivosť zo strany odporcov o ňu je riadna. Riadne je o ňu postarané, zadovažujú jej lieky. Nevedela pritom uviesť, keď žili ešte u odporcov spolu s navrhovateľom, prečo sa nahneval a prečo odišiel, predtým nič nepovedal. Podľa nej by nebolo spravodlivé, aby sa predmetný byt vrátil naspäť.

Je pravdou, že navrhovateľ má právo domáhať sa samostatne vrátenia daru, ktorý tvoril bezpodielové spoluvlastníctvo s jeho manželkou a to z dôvodov uvedených v ustanovení § 630 OZ, ale nepreukázal splnenie predpokladov na úspešné uplatnenie svojho práva ako darcu a preto súd jeho návrh zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., Účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p., Ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd odporcom náhradu trov konania nepriznal, videl v sociálnom postavení navrhovateľa ako dôchodcu žijúceho v byte, ktorý daroval spolu s manželkou odporcom, takže je nemajetný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

V zmysle § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., sa v odvolaní má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona

(Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.